

تحلیل زیباشناسانه

◀ چکیده ای از مقاله تحلیل زیباشناسانه ی

بافت پیرامون حرم مطهر امام رضا (ع)

دکتر فاطمه قرایی (مدرس گروه شهر سازی)

زیبایی از ذات هستی زیستی و اجتماعی انسان سرچشمه می گیرد و به همین دلیل لازمه سعادت و تعالی زندگی فردی و اجتماعی است.

از این رو انسان، همیشه و در همه جا در جستجوی زیبایی و خلق زیبایی است و زیباخواهی و زیبا دوستی بخشی از سرشت و سرنوشت آدمی است.

بنابراین شهر و موضوعات مرتبط با آن (تاریخ، هویت روابط جاری، قوانین حاکم، عملکرد، فضا، عناصر و اجزا و...) به عنوان بزرگترین آثار انسان نیز باید جلوه هایی از زیبایی را با توجه به جهان بینی و تفکر حاکم بر جامعه به انسان القا کنند و انسان باید در جای جای شهر مراتب مختلف زیبایی را ادراک کند تا زمینه طی طریق او به سمت کمال مطلوبش فراهم گردد.

در این راستا مقاله ی حاضر سعی دارد بر پایه متون و اسناد مرتبط به تبیین عوامل موثر بر خلق و ادراک زیبایی شهر، خصوصا شهر اسلامی مشهد پردازد.

با توجه به نقش و جایگاه شهر مقدس مشهد خصوصا بافت پیرامون حرم مطهر امام رضا (ع) در کشورمان قسمت هایی از این بافت با توجه به معیارها و اصول زیباشناسانه مورد تحلیل و ارزیابی قرار گیرد.

نتایج حاکی از آن است که عوامل موثر بر خلق و ادراک در دو گروه اصلی عام و خاص قابل طبقه بندی هستند.

عوامل عام مشتمل بر عواملی هستند که اگر چه ممکن است در تفکرات مختلف معانی گوناگونی داشته باشند، اما می توان آن ها را مستقل از افراد دانست.

اما گروه عوامل خاص ارتباط نزدیکی با تک تک انسان ها داشته و در واقع تفسیر فردی آحاد یک جامعه با فرهنگ عمدتا مشترک هستند.